

ture o te ahenua katoa. Ko koe ano te tuatahi ki te para i te huarahi ahuhenua, e haere nei ou rogo i nga pito katoa o te Tominioua. Na ma te pai o to shakabaere i tenei pooti waipiro e shakamaua ai e koe te potae ki te upoko o to mahi ahuhenua, ko reira ia tu ai hei mea shakaahuareka ki nga shatu o nga kai matakitaki. I te wa e shakakote atu ai koe i tenei wai-piro ko te wa ano tena e pauna ai e koe te rua i rere etahi ai nga hua o to ahuhenua hei painga mo etahi atu, ara mo te pakeha. Mhakaarua ra tenei e nga tapata o te Taravhiti: e nga kuia, e nga koroua, e nga wahine. Ko koutou te huna kore e pa nga raruraru tito noa i nga nei o te tapata, ko koutou nga noho paenga me nga noho tara-share: ko koutou ke te pupuri mai i te oranga o te iwi. Mhakatika ki rupa a te ra pooti, kia kotahi te shakaaro, kia kotahi te reo, me mutu te kai i te waipiro. Mhakatane, kia kaha! Kei raru koutou i nga shakawai a nga tapata e manuia ana i a koutou.

He kupu shakamutunga ake na matou ki nga hahue-kahue kei rupa i te roru Pakeha, kia kaha koutou ki te tapahi atu i te putake o te kai nei. Ko koutou i shakavhina ki te mana tapahi i te putake, na reira kia kaha. Kaha hei shakaaro ki o koutou tinana ake epari shakaarua o koutou tuakana, teina, tuahine Maori, kaore nei i a ratou taua mana, ka tapahi atu i te putake o tenei mea kimo. Kia kaha ano hoki koutou, kaha hei wahi. Ma te Atua e manaaki ta tatou mahi pai.

TE HUI TOPU O NGA KAUNIHERA MAORI.

I TE 29 o nga ra o Akohata ka taha ake nei ka tu te Hui Topu a nga Kaunihera Maori ki Poneke. I te hui o mua atu ka shakaturia e te Hui tetahi Komiti-raro hei ripoata ki te Hui i nga take i tika ai kia mau tonu te mana o nga Ture me nga Kaunihera Maori. I tenei Hui ka shakatakototia te ripoata a taua komiti ki te aroro o te Hui: ko taua ripoata tenei e shai ake nei.

Tenei te Komiti i kohiria e nga manai o nga Kaunihera o nga Motu e rua nei ka ripoata atu ki te Tumuaki me te Hui Topu o nga Kaunihera, ara:

He aha nga painga me nga hua o nga itinga o te Ture Kaunihera, 1900, me ona shakatikatika, ara ko taua tikanga nei, he ture hei tuku i etahi wahi maua shakabaere takiwa ki nga ponaa a te kipi, te iwi Maori, e noho nei i tenei Tominioua. Heoi kua tirotoirohia e to

koutou komiti, a e tino maraua ana ki te katoa i tino manaakitia e te iwi Maori nga tikanga o te Ture, a e tino kaha ana hoki nga Kaunihera me o ratou komiti ki te shakabaere i nga mana i tukua ki a ratou e te ture. Ina hoki nga tohu

1. Ko nga share Maori katoa o nga pa me nga kaiya noho kua kore katoa atu, kua tu he share papa katoa nga share moaianei.
2. Ko nga pa noho me nga kaiya me nga mauae o aua kaiya hui atu ki nga share paku kua shakapaia katoatia.
3. Ko nga wai iou o nga pa me nga kaiya kua shakapaia.
4. Ko nga kararehe kua arata i nga mauae.
5. Ko nga wai e mahia ana hei wai kaiya pihua e tata ana ki nga pa me nga kaiya noho kua tino arata.
6. Ko te waipiro kua tino auatia i nga pa me nga kaiya noho a e shiua tonutia ana nga tapata e takahi ana i te ture.
7. Ko nga putei moni purei kaari kua tino auatia.
8. Ko nga mahi tohanga kua tino arata ana kua kore atu nga mahi tohanga o mua.
9. Ko nga tikanga kimo nga tapahanga kua iu haere tonu aua o mua.
10. Ko nga raruraru Maori me nga te hana iriki kua iu haere i rupa i te kaha o nga komiti marae me te Kaunihera ki te peohi.
11. Ko nga urupa tauunanga me nga tikanga katoa mo nga tapapaku kei te tiakina paitia e nga Kaunihera ona tikanga.
12. Ko nga rehitaanga kuri Maori kei te haere tika i raro o te ture rehita.

Ka nui enei take hei tohu mo nga pai kua puta i raro i nga tikanga o te ture i tukua nei ki te iwi Maori. Me apiti atu hoki tenei, ara:

13. Ko te kaute o te iwi Maori kua piki ake i to mua ahua. He tohu nui atu tena.
14. Ko nga kura Maori kei te piki haere ona painga me te piki haere o nga tamariki.
15. Ko nga mahi ahuhenua a te iwi Maori kei te piki haere i nga takiwa katoa o aua mahi. No roto i nga ra o te Ture Kaunihera Maori me nga hui o nga topu e hapai ana i nga mahi ahuhenua.

No konei i rupa i enei tohu e tino kaha ana matou to koutou komiti ki te ki atu te Hui Topu o nga Kaunihera kia tohutohu atu ki te Honore Ta Timi Kara, minita Maori: Kia tiakina paitia te Ture Kaunihera Maori, 1900, me ona shakatikatika hei tiaki i te ora nui mo te iwi Maori o Niu Tireni, a kia ahinatia hoki e ia ki nga tikanga e piki ake ai te kaha.

He maha nga take e pa ana ki nga mahi a nga Kaunihera i roto i tenei Hui. Ko tetahi take rahi ko te mana o nga Komiti Marae. Ko tera take mo te kore o nga Komiti Marae e tiroiro i nga raruraru e tika ana kia shakabaere e ratou i raro i te mana kua heatu ki a ratou. Ko te shirishiri a te Hui mehenue e ahei ana te Kaunihera ki te shakabaere i aua raruraru. Ko te shatutukitanga o taua take he motini na